

Besluit

Verlenen ontheffing

TenneT TSO B.V.
Frankeneng 116
6716 AA EDE

Datum
29 oktober 2024

Zaaknummer
2023-015024

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 12

Locatie
Hoogspanningsmast 60 landgoed Mariëndaal -
Arnhem

Gemeente
Arnhem

Activiteit
Herstellen van de betonpoeren van een
hoogspanningsmast

Beste meneer / mevrouw,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij verlenen u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Wet natuurbescherming en de Omgevingswet

De oorspronkelijke ontheffingsaanvraag is ingediend volgens de Wet natuurbescherming (Wnb) en conform het overgangsrecht van de Omgevingswet is het besluit genomen onder deze wetgeving.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

2 van 12

Een onherroepelijke ontheffing van een verbod ter bescherming van soorten geldt als een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet.

Indien de procedure voor het verlenen van de ontheffing nog niet is afgerond, blijft het oude recht van toepassing tot het besluit onherroepelijk is. Dit geldt ook in het geval van een ingediende wijzigingsaanvraag vóór 1 januari 2024. Het oude recht blijft van toepassing wanneer er tegen het besluit beroep openstaat, of indien het besluit van kracht is en er geen mogelijkheid tot beroep meer openstaat. Dit volgt uit artikel 2.9, eerste lid van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet.

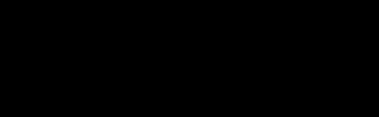
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 vallen eventuele vervolgaanvragen die zijn ingediend na deze datum, zoals wijzigingsverzoeken, onder de Omgevingswet en zullen op basis daarvan beoordeeld worden.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand.

We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martine Jongman
Teammanager Vergunningverlening

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

3 van 12

Beroep

Degenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

4 van 12

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van TenneT TSO B.V., Frankeneng 116, 6716 AA Ede, hierna te noemen de aanvrager, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 27 november 2023 ontvingen wij een aanvraag voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 22 augustus 2024 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij hebben verzocht.

Naar aanleiding van de uitspraak ‘Porthos’ van 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3159) mag de zogenoemde partiële bouwvrijstelling niet langer toegepast worden, waardoor effecten van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase niet langer vergunningvrij zijn. Mogelijk zijn er door het project ook effecten (van stikstof) op een Natura 2000-gebied en is hier ook een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Voor meer informatie over stikstof kunt u de website van BIJ12 (www.bij12.nl) het onderwerp “Stikstof en Natura 2000” raadplegen.

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

5 van 12

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Wij hebben binnen deze termijn geen zienswijzen ontvangen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
29 oktober 2024

Zaaknummer
2023-015024

Blad
6 van 12

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan TenneT TSO B.V., Frankeneng 116, 6716 AA Ede;

voor de soort, verbodsbepaling en wettelijke belang zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod	Belang
Das (<i>Meles meles</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Aan deze ontheffing met zaaknummer 2023-015024 zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor hoogspanningsmast nummer 60 in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk datum zijn uitgevoerd¹.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, het verbod en het belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend.

¹ Indien de werkzaamheden nog niet zijn afgerond op de genoemde einddatum, dient minimaal 8 weken (bij voorkeur 14 weken) vóór de einddatum een verlenging te worden aangevraagd via e-mailadres post@gelderland.nl onder vermelding van het zaaknummer.

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

7 van 12

Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige².
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

---

² De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

8 van 12

In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.
13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden waarbij ecologische begeleiding nodig was aan de provincie Gelderland verstrekt via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
15. De vluchtpijp wordt voorafgaand aan de werkzaamheden en in de minst kwetsbare periode van de das (buiten de voortplantingsperiode, 1 juli t/m 30 november) ongeschikt gemaakt middels een constructie waardoor de das (en vos) de tunnel wel kan verlaten, maar niet meer kan betreden. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met de voortplantingsperiode van de vos. Een ecologisch deskundige op het gebied van de das dient het ongeschikt maken te begeleiden.
16. Na het ongeschikt maken van de tunnel dient onderzoek plaats te vinden met (een) cameraval(len), gericht op de vluchtpijp. Indien twee weken lang geen dassen worden waargenomen, kan gestart worden met de werkzaamheden.
17. De werkzaamheden dienen overdag uitgevoerd te worden in de periode tussen 1 juli en 30 november. Dit betreft de minst kwetsbare periode voor de soort, buiten de voortplantingsperiode.
18. De vluchtpijp wordt na afronding van de werkzaamheden, weer beschikbaar gesteld voor de das.

Datum
29 oktober 2024

Zaaknummer
2023-015024

Blad
9 van 12

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

De aanvraag heeft betrekking op het herstellen van de betonpoeren van een hoogspanningsmast (hierna: mast). De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- snoeien van de vegetatie om de mast (straal c.a. 1 meter) met een (elektrische) bosmaaier;
- ontgraven van de mastfundatie met een spade of schop tot een diepte van 30 centimeter;
- reinigen (stralen) van de mastfundatie/betonpoeren met olivinezand (verfresten die hierbij vrijkomen worden opgezongen met een bladzuiger);
- het uitvoeren van betonreparaties. Deze reparaties bestaan uit het hydrofoberen, spachtelen en opnieuw coaten van de mastfundatie. De toegepaste coating heeft een waterbasis en bevat geen oplosmiddelen.

De mast wordt gedurende de uitvoeringsperiode circa acht keer te voet benaderd. Dit aantal kan bij slecht weer groter zijn. De werkzaamheden zullen circa twee weken in beslag nemen. Het uitvoeren van deze werkzaamheden is nodig om de veiligheid en leveringszekerheid van het hoogspanningsnet te kunnen garanderen.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan 'Activiteitenplan das, Elst-Kattenberg 150 kV, Mast 60, Herstellen mastfundatie' (Duvekot, 2023) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar dassen in 2023.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Das	6 burchten en 1 vluchtpijp	1 vluchtpijp

Datum
29 oktober 2024

Zaaknummer
2023-015024

Blad
10 van 12

Preventieve maatregelen

De volgende preventieve maatregelen worden genomen:

- Het gebruiken van een elektrische bosmaaier, welke minder geluid produceert dan een conventionele bosmaaier waardoor verstoring door geluid minder snel wordt verwacht.
- Het gebruiken van een spade of schop voor het uitgraven van de fundering in plaats van een minikraan, waardoor ook hier minder geluid wordt geproduceerd. Daarnaast wordt de kans op beschadigen of vernielen van de vluchtpijp met deze werkwijze verminderd.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project. <u>Toelichting:</u> Effecten op het grotendeel van de soorten zijn in de quickscan al uitgesloten, op grond van de aard van de werkzaamheden, (de omgeving van) het plangebied en werkperioden. Alleen de das zal (mogelijk) effect ondervinden van dit project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld. <u>Toelichting:</u> Er heeft onderzoek met een cameraval plaatsgevonden. Dit betreft de meest geschikte onderzoeksmethode voor de das. De camera heeft lang genoeg (twee maanden) in het veld gestaan. Het onderzoek is hiermee akkoord bevonden.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd. <u>Toelichting:</u> Er worden preventieve maatregelen genomen om verstoring en kans op vernieling van de vluchtpijp zo veel mogelijk te voorkomen. Gezien de hoeveelheid burchten in de nabije omgeving, wordt het plaatsen van een kunstburcht of -pijp niet noodzakelijk geacht, mits de bestaande vluchtpijp na afronding van de werkzaamheden weer toegankelijk wordt voor de das.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief. <u>Toelichting:</u> De betonpoeren van de mast moeten hersteld worden. Een alternatieve locatie is daarom niet beschikbaar. Er wordt elektrisch materiaal gebruikt voor het maaien van het groen en het uitgraven van de fundering zal plaatsvinden met de hand middels een spade of schop. Tevens wordt de mast te voet benaderd. Een betere werkwijze om zowel verstoring als schade aan de vluchtpijp zo veel mogelijk te voorkomen, is niet beschikbaar. Dit betreft de beste werkwijze. Door de vluchtpijp voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken en middels cameravallen te monitoren, wordt de kans op het doden of verwonden van dassen of vossen bij eventuele beschadiging of vernietiging van de tunnel voorkomen. Met de planning wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare periode van de soort door buiten de	Ja

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

11 van 12

voorplantingsperiode en overdag te werken. Ook hier is geen beter alternatief beschikbaar.	
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd. <u>Toelichting:</u> Door de voorgenomen werkzaamheden wordt de leveringszekerheid van elektriciteit voor een groot deel van de provincie Gelderland gewaarborgd, wat van belang is voor het groot openbaar belang, inclusief sociale en economische aard.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soort en verbod wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

29 oktober 2024

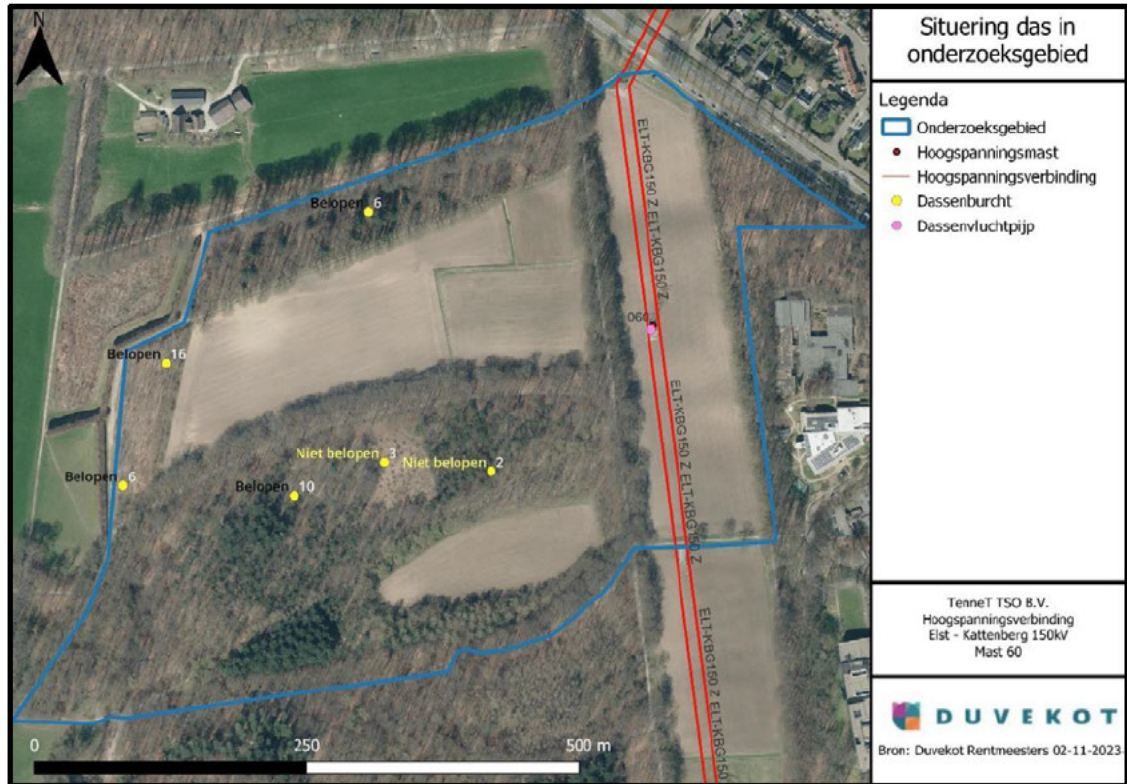
Zaaknummer

2023-015024

Blad

12 van 12

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Afbeelding 1: De locatie van de hoogspanningsmast (rode stip) met daarnaast de dassenvluchtpijp (roze stip).

Datum

29 oktober 2024

Zaaknummer

2023-015024

Blad

13 van 1